



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2016, čj. KRPB-65302-14/ČJ-2016-060023-50A, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2016, čj. 32 A 13/2016-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichovi Lechovskému, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“), zajistila žalobce na dobu 32 dnů od 15. 3. 2016 do 15. 4. 2016 podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“).

II.

[2] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji výše označeným rozsudkem zamítl. Shledal, že žalobce opakovaně porušil povinnost zůstat na území států, v nichž požádal o mezinárodní ochranu (Německo a Norsko) a vyčkat zde rozhodnutí o jeho žádosti. Tyto členské státy opouštěl a nelegálně vstoupil a pobýval na území České republiky, nelegálně vstoupil i na území Německa, Norska a Maďarska. Tím opakovaně porušil právní předpisy uvedených členských států, i právní předpisy Evropské unie. Podle krajského soudu nelze akceptovat, aby se žadatelé o mezinárodní ochranu nekontrolovaně a svévolně pohybovali mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie; tomu lze bránit právě užitím institutu zajištění. Krajský soud poukázal i na to, že v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo postaveno najisto, který stát bude příslušný k posouzení žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ze všech uvedených důvodů shledal, že byla naplněna kritéria vážného nebezpečí útěku vyplývající z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a zajištění žalobce tedy považoval za souladné se zákonem.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností z důvodu vyplývajícího z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Navrhl jej zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel namítal, že zajištění nebylo na místě za situace, kdy se nacházel na cestě do státu příslušného k řešení jeho azylové žádosti (do Německa), a to tím spíše, když tento stát přímo sousedí s Českou republikou. K naplnění kritérií vyplývajících z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců tedy nedošlo. Stěžovatel měl naopak za to, že pouze jednání žalovaného zabránilo tomu, aby dobrovolně odcestoval do Německa a pokračoval zde v probíhající azylové proceduře. Jeho zajištění tak bylo neekonomické a k omezení osobní svobody došlo zbytečně.

[5] Podle stěžovatele žalovaná v napadeném rozhodnutí nevyjádřila, že by Německo nemělo být příslušnou zemí, nebo že by stěžovatel do Německa nemířil; k zajištění tedy přistoupila pouze z důvodu hrozby, že by stěžovatel v budoucnu opět přerušil v Německu azylové řízení a vydal se do jiného státu. K důvodům zajištění, jež vyjádřil v napadeném rozsudku krajský soud, stěžovatel doplnil, že ač souhlasí, že je třeba nekontrolovaný a svévolný pobyt žadatelů o azyl potírat, a to i omezením jejich osobní svobody, musí toto omezení být řádně a dostatečně zdůvodněno, aby vyhovovalo požadavkům individualizace a proporcionality vzhledem k tomu, že jde o zásah do základního práva na osobní svobodu. Jak žalovaná, tak i krajský soud nedostatečně posoudily stěžovatelovu individuální situaci a pobytovou historii na území schengenského prostoru.

[6] Stěžovatel též zdůraznil, že není klasickým „migrantem“, který by byl jako žadatel o azyl registrován v Maďarsku a směřoval ve skutečnosti do jiné evropské země; o mezinárodní ochranu požádal v Německu a Norsku, jeho první žádost v Německu nebyla vůbec do jednotného systému zanesena, a následně hodlal požádat o azyl v Maďarsku, což mu nebylo umožněno. Přes území České republiky tedy necestoval s úmyslem dopravit se ze země příslušné k vyřízení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany do jiné země, nýbrž cestoval výlučně za účelem odcestovat z nepřislušné země, která jej neformálně jako žadatele o mezinárodní ochranu odmítla, do země, v níž řízení o udělení mezinárodní ochrany probíhá.

[7] Stěžovatel poukázal i na skutečnost, že jako žadatel o mezinárodní ochranu v Německu disponoval právem pobytu na území tohoto členského státu a Německo také bylo jedinou zemí schopnou přezkoumat jeho tvrzení, že o azyl požádal v Berlíně předtím, než odcestoval do Norska. Uvedené otázky naopak nemohla posoudit žalovaná, která nedisponovala prostředky k přezkumu jeho pobytové historie v Německu před odcestováním do Norska v roce 2015.

Stěžovatel tedy hodlal z území České republiky zcela legálně vycestovat na území Německa, kde by pokračoval v řízení o udělení mezinárodní ochrany, v němž by mohla být řešena i otázka, zda je Německo státem příslušným k vyřízení jeho žádosti. Proti svému transferu ostatně stěžovatel nebrojil, jeho žaloba směřovala výlučně k neúčelnému a nesmyslnému omezení osobní svobody bez potřebného individuálního přezkoumání podstatných okolností případu. Měl za to, že napadené rozhodnutí se přiklonilo k čistě formálnímu pojetí kritérií vyplývajících z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

IV.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podstatou sporu učinil stěžovatel nedostatečnou míru individualizace jeho případu jak v napadeném rozhodnutí, tak i v rozsudku krajského soudu proto, že v nich nebyla zohledněna jeho osobní situace a pobytová historie na území schengenského prostoru a také proto, že k omezení jeho osobní svobody došlo z ryze formálních důvodů; zajištění tedy bylo neekonomické a neúčelné. Uvedené výtky Nejvyšší správní soud nesdílí.

[12] Právě vzhledem ke skutečnosti, že žalovaná přihlédla k individuálním okolnostem stěžovatelova případu, přistoupila k zajištění stěžovatele na dobu nutnou k provedení jeho předání do státu příslušného k vyřízení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Závěry žalované jsou podrobně a s přihlédnutím k osobě a poměrům stěžovatele i jeho pobytové historii vyloženy na stranách 3-5 napadeného rozhodnutí. Shodně s žalovanou věc posoudil i krajský soud v napadeném rozsudku (viz jeho strany 4-5). Nejvyšší správní soud považuje jejich úvahy za přílehlavé, odpovídající okolnostem projednávané věci, vycházející ze zjištěného (a stěžovatelem nezpochybněného) skutkového stavu věci a vážící i proporcionalitu přijatého opatření vzhledem k osobním, majetkovým a rodinným poměrům stěžovatele (viz také strana 5 napadeného rozhodnutí). K uvedenému tak nepovažuje kasační soud za potřebné ničeho dalšího doplňovat, nýbrž postačí v podrobnostech odkázat na napadené rozhodnutí a rozsudek krajského soudu.

[13] Za neopodstatněnou považuje Nejvyšší správní soud stěžovatelovu argumentaci, že nebýt zajištění, vycestoval by dobrovolně a s nižšími náklady z území České republiky do Německa jako státu příslušného k vyřízení jeho žádosti; proto nebylo třeba jej dočasně zbavit osobní svobody. K uvedenému kasační soud poukazuje na skutečnost, že v době rozhodování žalované nebylo postaveno na jisto, který stát je příslušný k vyřízení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu. Jak se totiž podává ze správního spisu, stěžovatel postupně požádal o mezinárodní ochranu nejprve v Norsku (dne 12. 11. 2015), přičemž uvedenou skutečnost ve správním řízení žalované zamlčel, a následně v Německu (dne 19. 1. 2016). O tom, který z uvedených států vysloví souhlas s převzetím stěžovatele zpět, tak neměla žalovaná v rozhodné době povědomost. Německo tedy nebylo jedinou v úvahu přicházející zemí příslušnou vyřízení stěžovatelovy žádosti, jak se stěžovatel mylně domnívá. Přitom se stěžovatel nacházel na území České republiky bez platného víza i pobytového oprávnění a lze tak mít za splněné předpoklady vážného nebezpečí útěku podle § 129 odst. 4 věty druhé zákona o pobytu cizinců, jak správně dovodil i krajský soud. Na uvedeném závěru přitom ničeho nemění skutečnost, že stěžovateli bylo v Německu uděleno na přechodnou dobu povolení k pobytu, a to výlučně pro účely provedení

azylového řízení a pouze pro území země Berlín (viz doklad č. V2566654 na č. l. 16 správního spisu).

[14] Namítal-li stěžovatel v kasační stížnosti, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nevyjádřila názor, že Německo není příslušnou zemí k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je třeba zdůraznit, že tuto otázku žalovaná v napadeném rozhodnutí neposuzovala právě proto, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu postupně ve dvou členských státech, jak již výše uvedeno. Kroky vedoucí ke zjištění, který členský stát přijme stěžovatele zpět pro účely posouzení jeho žádosti, žalovaná činila bezprostředně poté, co o jeho zajištění rozhodla a ze správního spisu plyne (byť to není pro posouzení této věci rozhodné), že již dne 17. 3. 2017 vyslovilo souhlas s převzetím stěžovatele zpět Norsko (viz čl. 44-45 správního spisu).

[15] Stěžovatelovo tvrzení, že měl být předán do Německa, kam sám dobrovolně a také legálně mířil, je tak ve světle výše uvedeného zavádějící. Přinejmenším jeho vstup a pohyb na území České republiky nebyl legální, ač se stěžovatel dovolával opaku. Ve státě, kde poprvé požádal o mezinárodní ochranu (Norsko) nesetřval do skončení řízení o jeho žádosti a odcestoval do Německa, kde opět požádal o mezinárodní ochranu, aniž zde setřval a vyčkal rozhodnutí; naopak svévolně pokračoval v cestě do Maďarska, kde také projevil zájem (byť neúspěšně) požádat o mezinárodní ochranu a následně cestoval přes Českou republiku zpět do Německa.

[16] Uvedené nasvědčuje stěžovatelovu úmyslu nerespektovat pravomocné rozhodnutí o jeho předání do státu příslušného k vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a svědčí o tom, že stěžovatel nehodlá dodržovat právní předpisy a rozhodnutí příslušných orgánů členských států; naopak lze z jeho jednání dovodit záměr, že bude pokračovat v nekontrolovaném a především neoprávněném pohybu schengenským prostorem. Nejvyšší správní soud nepřehlédl ani rozpory ve stěžovatelových tvrzeních, v nichž nejprve uváděl, že Německo, kde podal druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, opustil proto, že je tam mnoho lidí, málo jídla a žádné bydlení, a nyní naopak tvrdí zájem o dobrovolný návrat do Německa, kde by chtěl vyčkat rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a kde by chtěl žít a pracovat. To vše přesto, že v minulosti nesetřval ani v Norsku, kde takovou žádost podal nejdříve.

[17] V posuzované věci není právně významné, že se stěžovatel nepovažuje za klasického „migranta“, nýbrž podstatná jsou objektivní skutková zjištění, z nichž jak žalovaná, tak i krajský soud, vycházely. A ta považuje Nejvyšší správní soud za dostatečná, zohledňující konkrétní stěžovatelovu situaci a jeho poměry. Předmětem řízení o zajištění nebylo, jak se stěžovatel mylně domnívá, zabývat se jeho pobytovou historií v Německu v době předcházející podání jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany v Norsku. Podstatné zde bylo posouzení podmínek vyplývajících z čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III a v návaznosti na to i posouzení naplnění kritérií vážného nebezpečí útěku ve smyslu § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců vzhledem k tomu, že stěžovatel pobýval na území České republiky bez platného víza a pobytového oprávnění a přitom byl v systému EURODAC veden jako žadatel o mezinárodní ochranu ve dvou jiných členských státech.

[18] Namítal-li stěžovatel, že naplnění kritérií vážného nebezpečí útěku bylo v jeho případě učiněno čistě formálně, Nejvyšší správní soud se s tímto jeho názorem ze shora uvedených důvodů neztotožňuje. Žalovaná za situace, kdy neshledala možnost, účelnost a opodstatněnost uložení mírnějších donucovacích opatření ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III, posuzovala, zda ve stěžovatelově případě existuje vážné nebezpečí útěku (§ 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Tento předpoklad dovodila a důvody, které ji k tomuto závěru vedly, vyložila v napadeném rozhodnutí. K nim se v napadeném rozsudku správně přiklonil i krajský soud. I ten zhodnotil splnění předpokladů zajištění vyplývajících z čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III

a § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců právě na půdorysu skutkových okolností stěžovatelova případu.

[19] Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatelovo zajištění bylo odůvodněné právě jeho individuální situací a jeho „migrační“ historií skrze členské státy Evropské unie, kterou ve správním řízení nezpochybnil, a to i s přihlédnutím ke skutečnosti, že v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo postaveno na jisto, který ze dvou v úvahu přicházejících států je příslušný k řízení o stěžovatelově žádosti o mezinárodní ochranu.

[20] Nejvyšší správní soud vzhledem k těmto okolnostem uvážil, že žalovaná zohlednila veškeré skutkové okolnosti případu, které v řízení vyšly najevo a které o situaci stěžovatele zjistila, či které uvedl sám stěžovatel. Závěr o existenci vážného nebezpečí útěku byl v projednávané věci opodstatněný a v mezích kritérií zakotvených v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Naplnění tvrzeného kasačního důvodu proto Nejvyšší správní soud neshledal.

VI.

[21] S ohledem na shora uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[23] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 31. 3. 2016, čj. 32 A 13/2016-17, ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Jindřich Lechovský. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V případě, kdy je zástupce z řad advokátů ustanoven soudem, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce v řízení o kasační stížnosti učinil 1 úkon právní služby ve výši mimosmluvní odměny 3 100 Kč spočívající v doplnění kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Dále mu náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Za zastupování v řízení o kasační stížnosti ustanovenému advokátovi náleží za odměnu a náhradu hotových výdajů 3 400 Kč. Tato částka je dále zvýšena o 21% daň z přidané hodnoty ve výši 714 Kč, neboť ustanovený zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem této daně. Částka 4 114 Kč bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. května 2017

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu